

Nieuwsbericht: Lederschildpad duikt op in de Noordzee

Foto: Lederschildpad Suriname april 2014 (Hans Hillewaert)

Het gebeurt maar zelden, maar op 13 september 2019, werd nog eens een Lederschildpad waargenomen in de Noordzee. Dat gebeurde ter hoogte van Oostduinkerke, ongeveer 7 km in zee. Het is pas de vierde keer dat deze soort in Belgische wateren gezien wordt. Het dier was meer dan een meter groot en kon kort gefilmd worden terwijl hij aan het foerageren was op drijvend zeewier.

De Lederschildpad werd opgemerkt door Rudy Vanacker, rond 15u, vanop zijn zeiljacht. Het dier vertoonde geen uiterlijke tekenen van verzwakking. Een waarneming van een levende Lederschildpad in Belgische wateren is erg uitzonderlijk. Eerder deze zomer, op 31 augustus, kwam er nog een melding binnen van een groot exemplaar (ca. 2m). Deze Lederschildpad werd gezien vanop een plezierjacht en zou 20 minuten voor de kust van Oostende rondgezwommen hebben. Maar van deze waarneming zijn nog geen verdere details bekend.

Leefgebied

De Lederschildpad komt voor in alle tropische en subtropische oceanen, ook in de Atlantische Oceaan. In de nazomer (augustus - september) worden regelmatig Lederschildpadden waargenomen langs de zuidkust van Bretagne (Frankrijk), Engeland

en langs de kusten van Ierland. Het gaat om exemplaren die vanuit de tropen naar het noorden trekken, op zoek naar kwallen (hun hoofdvoedsel). Eind september, begin oktober trekken ze dan weer naar het zuiden. De belangrijkste legstranden in het noordelijk deel van de Atlantische Oceaan bevinden zich rond de Guyana's (Frans-Guyana, Suriname & Guyana) en de Caraïbische Zee.

Eerdere waarnemingen

De vorige waarneming dateert van 27 september 2018 toen een zwemmende Lederschildpad werd gefilmd voor de kust van Nieuwpoort. Op 19 december 2000 werd een stervend exemplaar opgemerkt in de branding van het strand van Mariakerke (Oostende). Het dier werd door de brandweer op het strand getrokken en overgebracht naar het opvangcentrum te Blankenberge, waar het dezelfde dag nog stierf. Het betrof een mannetje van 194 cm en 370 kg. Uit de autopsie bleek dat het dier vermoedelijk enkele dagen eerder ernstig verwond werd door een scheepsschroef. Dit was de derde waarneming van deze soort aan de Belgische kust, na dode dieren op 24 december 1988 op het strand van Middelkerke en op 10 september 1998 voor de kust van De Haan. Ook de Lederschildpad van 1998 werd hoogstwaarschijnlijk gedood door een scheepsschroef. Het exemplaar van Oostduinkerke betreft dus de vijfde zekere Belgische waarneming en pas de tweede van een levende Lederschildpad op 'volle' zee.

Kenmerken

De Lederschildpad heeft een groot en opvallend schild, waar vier zwempoten, een kop en een staart uitsteken. De Lederschildpad kan de ledematen en kop niet in het schild terugtrekken bij gevaar. Het is de grootste en zwaarste schildpad ter wereld. De soort staat op de Rode Lijst van de International Union for the Conservation of Nature (IUCN) opgenomen in de categorie 'Kwetsbaar'.

De Nederlandse collega's van RAVON hebben een herkenningskaart gemaakt, waarmee de verschillende soorten zeeschildpadden die in de Noordzee als dwaalgast kunnen opduiken goed van elkaar te onderscheiden zijn. Alle waarnemingen van zeeschildpadden in België kunnen worden gemeld op www.waarnemingen.be, bij voorkeur gedocumenteerd met beeldmateriaal. Waarnemingen van gestrande exemplaren moeten ook steeds worden gemeld aan de lokale overheidsdiensten (politie of brandweer) of op het noodnummer 112.

Tekst: Dominique Verbelen, Natuurpunt Studie